

Správa Odborného lesného hospodára o činnosti za rok 2022
Valné zhromaždenie Pozemkového spoločenstva bývalých urbarialistov
obce Oravský Biely Potok dňa 30. apríla 2023

Ako odborný lesný hospodár (*d'alej OLH*) Pozemkového spoločenstva bývalých urbarialistov obce Oravský Biely Potok (*d'alej PSBUoOBP*) predkladám za uplynulý kalendárny rok 2022 nasledovnú správu o činnosti:

Začiatkom nového kalendárneho roku je každoročnou povinnosťou OLH predložiť Štátnej správe lesného hospodárstva (*d'alej ŠSLH*) výkazy lesnej hospodárskej evidencie (*d'alej LHE*), ktorými OLH evidenčne uzatvára predchádzajúci rok, teda v tomto prípade rok 2021. Uvedené výkazy som predložil v zákonnej lehote do 15.2.2022. Výkazy ŠSLH po formálnej ako aj logickej kontrole akceptovala a prebrala.

Terénne práce na PSBUoOBP prebiehali v podstate kontinuálne počas celého roku 2022. Zimné obdobie prebiehalo spracovanie predovšetkým starej kalamity v porastoch, ktoré do osobitnej správy PSBUoOBP boli určené rozhodnutím ŠSLH v roku 2021, teda v porastoch 1 – 6. V týchto porastoch v predchádzajúcich rokoch pred rokom 2021 neboli vykonávané žiadne lesohospodárske opatrenia, situácia v nich je dosť náročná, z minulosti bez zavinenie PSBUoOBP zanedbaná s množstvom starej kalamity, s množstvom neupotrebitelného dreva ležiaceho na zemi, so sťaženými možnosťami uhadzovania haluziny a zalesňovania plôch. Neskôr počas jarných až jesenných mesiacov bolo uprednostňované spracovanie kalamity vtedy aktuálne naletenej podkôrnym hmyzom. Celkom bolo spracované 5929 m³ kalamitného dreva. Vznikli nové holiny o výmere 11,48 ha. Z toho v porastoch osobitného obhospodarovania lesov (*d'alej OOL*) bolo spracovaných 3093,49 m³ kalamity s prijatím 5,52 ha holín, v porastoch urbáru a združenia bolo spracovaných 2771,43 m³ kalamity s prijatím 5,96 ha holín. Holiny boli v teréne pomocou GPS presne zamerané a zaevidované v grafickej evidencii.

Zalesňovanie holín v porastoch v obhospodarovaní PSBUoOBP prebiehalo v 2 fázach, v jarnom i jesennom období. Celkom v roku 2022 bolo vysadených 95000 sadeníc na ploche 26,22 ha. Prirodzené zmladenie bolo prijaté na ploche 30,07 ha. V roku 2022 tak ubudli holiny na celkovej výmere 56,29 ha. Rok 2021 sme ukončili s evidovaním zostatku 95 ha holín, rok 2022 s evidenciou zostatku 57,63 ha nezalesnených holín, holín bez ovedidovania PZ. Čiže rozsah holín nám medziročne poklesol o 37,37 ha. Vek všetkých evidovaných holín je v zákonnej lehote na ich zalesnenie. Spomínaným zalesnením boli ukončené vonkajšie práce na projekte, ktorý bol podaný PSBUoOBP ešte v roku 2020, kedy vonkajšie práce -zalesňovanie malo byť a bolo realizované v období jeseň 2020 – jeseň 2022. Počas týchto mesiacov prebieha spracovanie podkladov k žiadosti o platbu – refundáciu vynaložených nákladov.

V mesiaci apríl, máj roku 2022 PSBUoOBP podalo úspešne ďalší projekt, žiadosť o dotáciu za plnenie mimoprodukčných funkcií. Podaniu žiadosti predchádzala kontrola – terénna pochôdzka ŠSLH, ktorá posudzovala hospodárenie v lesných porastoch ako aj administratívnu úroveň vedenia LHE. Za uvedenú kontrolu ako aj odbornú stránku podávaného projektu zodpovedal OLH, pomerne náročnú administratívnu časť projektu zúradovali členovia výboru PSBUoOBP. Po úspešnom podaní projektu PSBUoOBP získalo dotáciu vo výške 99000 €.

Z kontrolných činností nadriadených orgánov ŠSLH spomeniem ešte kontrolu ŠLDI. Tá kontrolovala včasné ohlasovanie kalamít, opodstatnenie ich ohlásenie, vyznačenie kalamít, vydanie súhlasov na ťažbu, absolvovala terénnu pochôdzku, kontrolovala tiež odvoz dreva. Uvedená kontrola ŠLDI bola ukončená záznamom, teda konštatovaním, že nebola porušená platná legislatíva. V uvedenej súvislosti tiež spomeniem, že OLH spolu s členmi výboru PSBUoOBP a dozornej rady (*d'alej DR*) vytvorili ešte začiatkom roku 2022 pomerne obsažný dokument DDS – Systém náležitej starostlivosti. Vytvorenie tohto dokumentu je zákonnou povinnosťou všetkých subjektov obhospodarujúcich les.

Kontrola tohto dokumentu je spravidla obligátnou súčasťou kontroly ŠLDI. Existencia spomínaného dokumentu, jeho periodická aktualizácia a samokontrola je pre subjekt PSBUoOBP nevyhnutná. Mimochodom podobnú kontrolu ŠLDI vykonala už aj v tomto roku.

Počas uplynulého kalendárneho roku 2022 boli v porastoch v správe PSBUoOBP vykonané ešte nasledovné práce. Uhadzovanie haluziny, čistenie plôch od zvyškov po ťažbe bolo vykonané na ploche 31,01 ha. Vyžínanie založených lesných kultúr, teda ochrana pred burinou bolo vykonané na ploche 15,00 ha a ochrana spomínaných kultúr na ploche 9,00 ha. Na ploche 19,74 ha boli realizované prerezávky v porastoch, v ktorých sú predpísané PSOL. Ešte ako OLH spomeniem, že pri mnohých pracovných pochôdkach po lesných porastoch v obhospodarovaní PSBUoOBP, najmä v jarnom období pred nástupom vegetácie, ale aj počas celého roku opakovane prechádzam holiny a evidujem PZ tak aby sme minimalizovali potrebu nákladnej umelej obnovy – zalesňovania.

Po uzavretí LHE za rok 2022 so zreteľom na stav lesných porastov vo vlastníctve PSBUoOBP a pozemkoch ktoré PSBUoOBP obhospodaruje na základe nájomných zmlúv – tzv združenia som ako OLH pripravil podklady pre tvorbu finančných rezerv na náklady budúcich rokov na realizáciu výkonov zalesňovanie, uhadzovanie, ochrana kultúr, prerezávky. Totiž, na spomínaných pozemkoch prichádzame do situácie kedy zdroje z predaja dreva budú nižšie než náklady, ktoré nás ako riadneho obhospodarovateľa očakávajú, ktoré nám zákon ukladá. Táto rezerva z hospodárenia v roku 2022 bola po podrobnej diskusii s členmi výboru a DR PSBUoOBP vytvorená pre nasledujúce roky vo výške 71750€.

V uplynulom roku sme boli viackrát konfrontovaný s problematikou certifikácie lesov. Certifikácia lesov prostredníctvom podpory trvalo udržateľného obhospodarovania lesov zabezpečuje v celom dodávateľskom reťazci lesných produktov, že drevo a nedrevné produkty lesa sú produkované za dodržiavania ekologických, sociálnych a etických štandardov. Byť certifikovaný znamená tiež výhody (plusové body) v rôznych projektových výzvach. Zároveň dnes sú odberatelia, ktorí od nás požadujú doklad, že drevo, ktoré predávame pochádza z certifikovaných lesov. Pravdou však je, že PSBUoOBP prešlo procesom certifikácie v čase, keď nebolo obhospodarovateľom lesných porastov v dnešnom rozsahu. Certifikovanú máme výmeru okolo 450 ha a dnes obhospodarujeme 801 ha. Preto z uplynulých skúsenosti by som odporučil, keď už sme v minulosti do procesu certifikácie vstúpili, dnes rozšíriť certifikáciu na celú obhospodarovanú výmeru. Z nedávneho školenia, ktoré sme za účasti OLH a člena - štatutára výboru PSBUoOBP absolvovali vyplynulo, že v krátkom čase prebehnú revízie certifikácií kedy okrem iného je možné certifikáciu rozšíriť na celú výmeru ktorú obhospodarovateľ PSBUoOBP obhospodaruje, pretože podobná situácia ja na viacerých lesohospodárskych subjektoch.

Dňa 30.4.2023

Ďakujem za pozornosť.
Ing. Juraj Majerčák, OLH